

Direkt/indirekt tal

Direkt tal

Indirekt tal

Med direkt tal menar man att man skriver det som någon har sagt precis på samma sätt som personen har sagt det.

I direkt tal får man inte glömma att visa att man citerar någon annans ord, därför använder man citattecken "..."

Peter frågar: "Varför äter Marie så mycket?"

Läraren Cécile säger: "Ni är duktiga!"

Med indirekt tal menar man att man berättar vad en person har sagt, och då blir det en bisats, som står efter ett sägeverb t.ex.: säga, påstå, berätta, fråga....

OBS! Man har inte citattecken eller frågetecken längre.

Peter *frågar* varför Marie äter så mycket.

Cécile *säger* att vi är duktiga.

bisats

I direkt tal ändrar man inte tempus även om det berättande verbet står i dåtid.

Peter frågade: "Varför äter Marie så mycket?"

Om man berättar i dåtid, måste alla verb stå i dåtid.

Peter frågade varför Marie ät så mycket.
(Peter frågar varför Marie äter så mycket.)

Sten säger: "Någon har stulit **min** hammare!"

Louise säger till sin pojke: "**Du** måste tvätta **dig**!"

Man får inte glömma att ändra **pronomenen** i indirekt tal, så att man syftar på rätt person.

Sten säger att någon har stulit **hans** hammare.

Louise säger till sin pojke att **han** måste tvätta **sig**.

Om man har en fråga i direkt tal...

Anders frågar Lisa: "Varför **kom du** för sent?"
fråga: verb + subjekt

ändras **ordföljden** i indirekt tal.

Anders frågade Lisa varför hon kom för sent.
bisats: subjekt + verb

Om frågan i direkt tal börjar med ett **frågeord**...

Olle frågar: "**När** kommer bussen?"

behåller man **frågeordet** i indirekt tal.

Olle frågar när bussen kommer.
bisats

Men om en fråga i direkt tal börjar med verbet...

Läraren frågar Luciano: "Har du inte sovit i natt?"

måste man lägga till "**om**" för att börja bisatsen i indirekt tal.

OBS! Placering av **INTE**!

Läraren frågar om Luciano INTE har sovit i natt.
bisats

Om frågeordet i direkt tal är *vem* (vad, vilken) och är subjekt...

Lucia undrar: "Vem ska betala räkningen?"

måste bisatsen inledas med *vem* som i indirekt tal.

Lucia undrar *vem som* ska betala räkningen.

Indirekt tal

”Jag är en fri man.

Jag *har köpt* en bil för att kunna leva bekvämt, och bilen *var* dyr.

Jag *betalar* inga parkeringsavgifter.”

Erik *förklarade* att han *var* en fri man.

Erik *hävdade* att han *hade köpt* bil för att kunna leva bekvämt och att bilen *hade varit* dyr.

Han *tillade* att han *inte skulle betala* några parkeringsavgifter.

I meningar som innehåller indirekt tal måste *tempus* i bisatsen passa ihop med sägeverbets tempus. Om sägeverbet står i presens (*säger, frågar, undrar*) behöver man inte ändra på verbet i yttrandet, men om sägeverbet står i preteritum (*sa, förklarade*) ändras tempus i yttrandet.

presens	→	preteritum	(är	→	var)
perfekt	→	pluskvamperfekt	(har köpt	→	hade köpt)
preteritum	→	pluskvamperfekt	(var	→	hade varit)
framtid	→	skulle	(betalar	→	skulle betala)

”Gick det bra med parkeringen?”

”Nej, jag fick en lapp på rutan.”

Britta *undrade* om det *hade gått* bra med parkeringen.

Erik *svarade att det inte hade gått bra*, för han *hade fått* en lapp på rutan.

Orden *ja* och *nej* försvinner i indirekt tal.

”Så tråkigt!”

Det *tyckte* Britta *var* tråkigt.

Känsloutrop av typen *Vad synd!*, *Så tråkigt!*, *Vad roligt!* etc utan subjekt och verb kan inte användas i indirekt tal.

”Betala parkeringsavgiften åt mig, Britta!”

Erik *vill* att Britta *ska betala* parkeringsavgiften åt honom.

Erik *ville* att Britta *skulle betala* parkeringsavgiften åt honom.

Imperativ ändras till *ska* eller *skulle* + infinitiv.